

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ مختصر معماری انگلستان

نویسنده: دیوید واتکین
ترجمه: سعید خاوری نژاد

انتشارات مارلیک

سرشناسه	: وانکین ، دیوید، ۱۹۴۱ م. ویراستار
عنوان و نام پدیدآور	Watkin; David
مشخصات نشر	: تاریخ مختصر معماری انگلستان / دیوید وانکین ؛
مشخصات ظاهری	ترجمه سعید خاوری نژاد.
شابک	: تهران: مارلیک ۱۳۹۲.
وضعیت فهرست نویسی	: ۴۷۰ ص.: مصور.
یادداشت: عنوان اصلی	: ۶-۲۵-۵۲۸۴-۶۰۰-۹۷۸
موضوع	: فیبا
شناسه افزوده	: English architecture a concise history, ۲۰۰۱
رده بندی کنگره	: معماری - انگلستان - تاریخ
رده بندی دیویی	: خاوری نژاد، سعید، ۱۳۶۲ - مترجم
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۹۲ ت ۲ و ۱/ ۹۶۱ NA
	: ۷۲۰/۹۴۲
	: ۳۰۷۰۷۹۵

انتشارات مارلیک - تلفن : ۶۶۴۰۹۱۱۵۵

WWW.MARLIKART.COM

نام کتاب: تاریخ مختصر معماری انگلستان

ناشر: انتشارات مارلیک

تألیف: دیوید واتکین

ترجمه: سعید خاوری نژاد

ویراستار: علیرضا محسنی

شمارگان : ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲

بها: ۸۰۰۰ تومان

شابک ۶-۲۵-۵۲۸۴-۶۰۰-۹۷۸

* کلیه حقوق ناشر محفوظ است و هر گونه برداشت از طرح روی جلد و متن این اثر بدون اخذ مجوز کتبی پیگرد قانونی دارد *

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار مترجم
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول : معماری آنگلو - ساکسون و نورمن
۱۴	ساخت و ساز پیش از انقلاب
۲۶	تأثیر نورمن ها
۳۷	توکزبری و مکتب وست کانتري
۴۰	دوره‌ها
۴۴	تنوع نورمن متأخر
۴۹	کلیساهای بخشی
۵۴	ساختمان های دیگر
۶۵	فصل دوم : سبک گوتیک اولیه
۶۶	سیترسی ها و شمال
۷۷	کانتربری و تأثیر آن
۸۳	ولز و غرب
۸۶	لینکلن و تأثیر آن
۹۶	کلیسای جامع سالزبری
۱۰۰	کلیساهای بخشی
۱۰۴	وست مینستر ابي

فصل سوم : سبک های تزئینی، بارگاهی و قائم	۱۱۳
سبک هندسی و تأثیر وست مینستر و لینکلن	۱۱۴
اکستر و ولز	۱۲۶
سبک تزئینی	۱۳۲
سبک بارگاهی و خاستگاه های سبک قائم	۱۴۶
یورک، کانتربری و وینچستر	۱۵۲
اوج سبک قائم	۱۶۰
کلیساهای بخشی قائم	۱۶۷
معماری غیر مذهبی	۱۷۴
فصل چهارم : خانه های ییلاقی متأخر تودوری و ژاکوبی	۱۸۵
ورود رنسانس	۱۸۶
رابرت اسمیتسون و خانه های حیرت انگیز الیزابتی	۱۹۶
خانه های حیرت انگیز ژاکوبی	۲۰۴
منریسم صنعتگرانه	۲۱۳
فصل پنجم : از اینیگو جونز تا جیمز گیس	۲۱۷
ظهور اینیگو جونز	۲۱۸
ساختمان های اینیگو جونز	۲۲۱
پیروان اینیگو جونز: پرات، می و وب	۲۳۲
سال های اولیه رن	۲۳۷
کلیساهای شهری رن	۲۴۱
کلیسای جامع سنت پل	۲۴۶
ساختمان های غیر مذهبی رن	۲۵۲
باروک انگلیسی: تالمن، ونبرو، هاکسمور	۲۵۵
باروک انگلیسی: آرکر، تورن هیل و گیس	۲۶۹

۲۷۹	فصل ششم : سبک احیاء کلاسیک
۲۸۰	کمپبل، برلینگتون و کنت
۲۹۲	استوارت، چمبرز و آدام
۳۰۶	وایت، استوارت و هالند
۳۱۶	شیوه تماشایی: دنس، سون و نش
۳۲۹	سبک احیاء یونانی و کلاسیسیسم قرن نوزدهم
۳۳۹	فصل هفتم : معماری ویکتوریایی
۳۴۳	گوتیک ویکتوریایی اولیه
۳۴۳	از سالوین تا پیوجین
۳۵۱	کاخ وست مینستر
۳۵۴	شیوه احیاء ایتالیایی
۳۵۴	بری
۳۵۸	گیبسون، پتورن و اسکات
۳۶۱	ساوت کنزینگتون
۳۶۳	گوتیک ویکتوریایی متعالی
۳۶۸	باترفیلد و راسکین
۳۷۱	استریت و بورجز
۳۷۳	اسکات و واترهاوس
۳۷۸	معماری ویکتوریایی متأخر
۳۷۸	سبک احیاء گوتیک متأخر: بادلای، پیرسون و اسکات پسر و فرزندش
۳۸۵	ریچارد نورمن شاو
۳۹۰	جنبش هنر و صنایع دستی: از وب تا بتلی
۳۹۷	فصل هشتم : قرن بیستم
۳۹۸	کلاسیسیسم ادواری
۴۰۷	سر ادوارد لایتینز و سنت گرایان
۴۰۷	خانه های بیلافی لایتینز

ساختمان های عمومی لاتینز ۴۱۲

سنت گرایان ۴۱۷

جنبش مدرن و سبک های جدیدتر ۴۲۱

واژه نامه ۴۴۷

کتاب شناسی ۴۵۹

www.ketab.ir

پیشگفتار مترجم

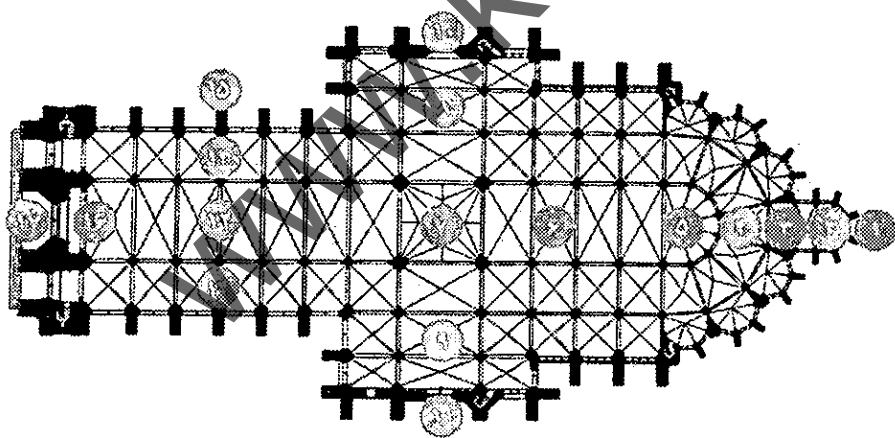
معماری در مقایسه با نقاشی و پیکرتراشی از آن جهت مورد توجه است که علاوه بر قابلیت های منحصر به فرد خود به ویژه کاربردی بودن آن، به دلیل نیاز انسان به محلی برای زندگی، کار یا عبادت، این دو حوزه مذکور را در بسیاری از موارد به شکل های مختلف در برمی گیرد. در واقع شمولیت گسترده معماری در این زمینه که اغلب مستلزم مهارت کافی در به کارگیری رشته های هنری چون نقاشی، پیکرتراشی، صنایع دستی و همچنین اصول و قواعد مهندسی است باعث شده در قیاس با سایر عرصه های هنری در جایگاه بالایی قرار بگیرد و ضمن برخورداری از نمودی والا که پلی بین هنر و علم می زند، شایسته توجهی درخور گردد. در بسیاری از آثار مختلف معماری شاهد وجود گونه های هنری دیگر هستیم و به این صورت است که معماری می تواند با ظرفیتی فراتر از نقاشی و پیکرتراشی ضمن شامل شدن آن ها خود یک تنه بیانگر جلوه های هنری جدید و منحصر به فردی باشد.

در طول تاریخ در اماکن مختلف شاهد ساختمان های متعددی به سبک های گوناگون بوده ایم و بسیاری از حوزه های فرهنگی - هنری به ارائه گونه معماری خاص خود پرداخته اند که یکی از وسیع ترین آن ها مربوط به معماری اروپایی و در این جا به طور خاص کشور انگلستان می باشد. کتاب حاضر نیز موضوع معماری در این کشور را از اواسط قرون وسطی تا انتهای قرن ۲۰ م. دنبال کرده و با گزارشی به نسبت اجمالی در دو حوزه عمده مذهبی و مسکونی سعی می کند تاریخ معماری انگلستان را تا حد امکان به طور وسیع شامل شود.

نویسنده با تقسیم مباحث خود در زمینه تاریخ معماری این کشور به هشت قسمت عمده در ابتدا به معماری دوران آنگلو - ساکسون و نورمن اشاره می کند و سپس به بررسی دوران ابتدایی گوتیک و در ادامه آن به سبک های گوتیک تزئینی، بارگاهی و قائم می پردازد. خانه های ویلاقی متأخر تودوری و ژاکوبی موضوع بعدی بوده و پس از آن به آثار معماران مختلف انگلیسی از جونز و رن گرفته تا گیس توجه می شود. در ادامه، سبک احیاء کلاسیک یعنی سبک یونانی در قالب کلاسیسیسم قرن ۱۹ م. معرفی شده و پیرو آن معماری ویکتوریایی و سیر تحول آن و سرانجام در فصل آخر نیز آثار دوران مدرن

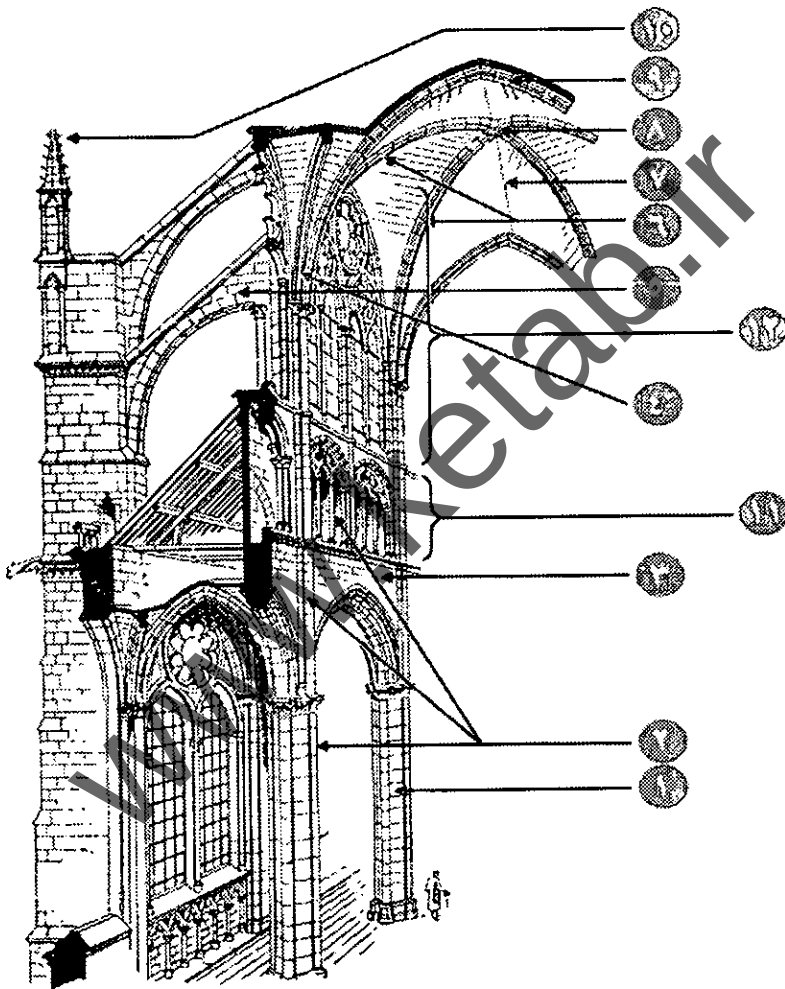
و معاصر در معماری انگلیسی تا ابتدای قرن ۲۱ م. معرفی می شوند. البته همان طور که نویسنده تصریح کرده پرداختن به تمام این موارد در چارچوب محدود این کتاب مستلزم داشتن نگاهی خلاصه وار به منظور شامل شدن هر چه بیشتر اماکن و آثار خواهد بود.

اگرچه این امر به طور معمول شاید رایج نباشد اما به علت تخصصی بودن موضوع، استفاده مکرر از کلمات فنی و نام بخش های مختلف منحصر به فرد در کلیساها به ویژه در کلیساهای دوران گوتیک که ممکن است برای برخی از خوانندگان ناآشنا باشد، مترجم نظر به تشخیص خود بر آن شد تا با ارائه تعدادی طرح و نقشه از فرم رایج کلیساهای گوتیک نسبت به مشخص کردن محل دقیق بخش های نام برده در چند فصل ابتدایی کتاب اقدام کند تا زمینه درک بهتر مطلب برای مخاطبانی که با این موارد آشنایی کمتری دارند فراهم گردد. کلیساها با پایان دوران نورمن ها و آغاز سبک گوتیک از چندین قسمت مختلف تشکیل می شدند که این بخش ها در اکثر آن ها مشترک بوده و محل آن ها در نقشه به عنوان مثال کلیسای جامع نیر چنین می باشد:

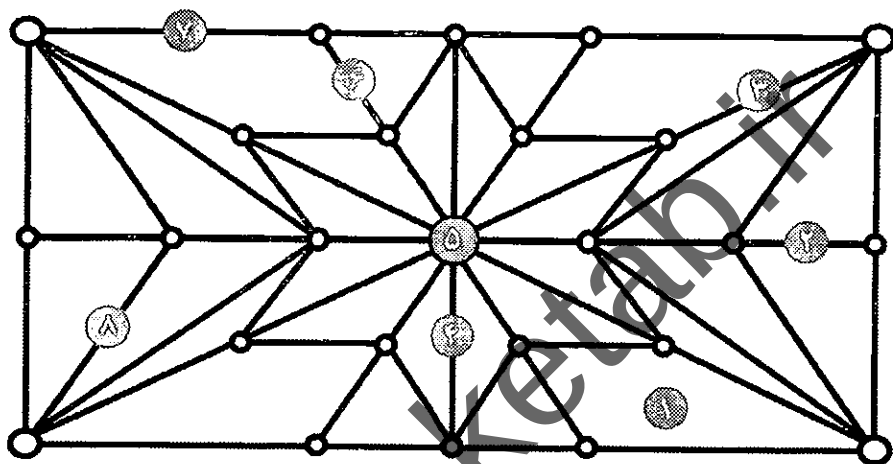
- ۱- جبهه شرقی، ۲- نیایشگاه مریم عذرا، ۳- انتهای شرقی، ۴- غلامگردش، ۵- محراب (صدر، پیشخان)، ۶- جایگاه همخوانان، ۷- تقاطع گاه، ۸- جناح (بازوی) شمالی، ۹- جناح جنوبی، ۱۰- جبهه شمالی، ۱۱- جبهه جنوبی، ۱۲- صحن (شبهستان)، ۱۳- راهه شمالی، ۱۴- راهه جنوبی، ۱۵- پشتبندها، ۱۶- انتهای غربی، ۱۷- جبهه غربی

علاوه بر مکان‌ها مشخص شده در نقشه، بخش‌های مختلف دیگری نیز در داخل کلیسا وجود دارد که در یک نقشه ساده قابل مشاهده نیستند. تعدادی از مهم‌ترین آن‌ها که تشکیل دهنده فضای اصلی داخلی یک کلیسا هستند از قرار زیر می‌باشند:

- ۱- جرز، ۲- میله ستون، ۳- پشته بغل، ۴- پاتاق، ۵- پشتبند معلق، ۶- تویزه وتری،
- ۷- طاق تویزه طولی، ۸- گل میخ، ۹- طاق تویزه عرضی، ۱۰- برجک فوقانی،
- ۱۱- سه چشمه، ۱۲- پنجره بام

در قسمت بالای تصویر قبل می توان طاق و اجزاء آن را مشاهده کرد که همواره در سقف کلیساها مشاهده می شوند و در این کتاب نیز به طور مکرر مورد اشاره قرار خواهند گرفت. نوع پرکاربرد این گونه طاق ها به نام طاق توپزه در اکثر کلیساهای گوتیک وجود دارد و اگر از پایین به یک طاق توپزه نگاه کنیم نمای آن به صورت زیر خواهد بود. خط ها محل تقاطع قوس ها بوده و توپزه نام دارند. اجزاء یک طاق توپزه عبارتند از:

- ۱- خانه، ۲- طاق توپزه عرضی، ۳- توپزه وتری، ۴- طاق توپزه طولی، ۵- گل میخ، ۶- توپزه تزئینی، ۷- طاق توپزه عرضی، ۸- توپزه میانی

نکته پایانی این که دلیل استفاده از تصاویر سیاه و سفید در این کتاب سند بودن آن ها در رابطه با بسیاری از ساختمان های مورد بحث است که امروزه یا دچار تغییرات زیادی شده و یا دیگر وجود ندارند و از این رو تنها منبع قابل رجوع در این زمینه می باشند. در کل ترجمه آثار معماری ویژگی های خود را داشته و در مقایسه با سایر حوزه های هنری شاید اندکی دشوارتر باشد که این امر مستلزم توجه و زحمتی بیشتر خواهد بود و از این رو مترجم در انتها امیدوار است اثر حاضر که اولین تجربه وی در حوزه معماری بوده مورد پذیرش اهل فن قرار گرفته و موجبات رضایت مخاطب محترم را فراهم آورد.

سعید خاوری نژاد

تابستان ۱۳۹۰

مقدمه

تأکید این کتاب بر نقاط اوج استعداد خلاقانه انگلیسی آن گونه که در هنر باشکوه معماری از کلیساها و کلیساهای جامع دوران میانه به واسطه پیشرفت معماری داخلی بین قرن های ۱۶ و ۱۸ م. تا محصولات پویای دوره سبک احیاء گوتیک و سرانجام عرصه معماری بی نهایت متنوع در اواخر قرن ۲۰ و ابتدای قرن ۲۱ م. به نمایش درآمده خواهد بود. برای ارائه آماری مفصل و منصفانه از شاهکارهای عمده معماری انگلیسی در ابعاد یک کتاب مختصر لازم است گروه های مشخصی از ساختمان ها حذف شود. لذا در رابطه با معماری صنعت، حمل و نقل و مهندسی به استثناء بخش مختصری در قرن ۲۰ م. و نیز در حوزه تاریخ شهرسازی به جز موارد مربوط به جان وود و جان نش کاوشی نمی شود. از معماری بومی و خانه های محقر جورجی یافته شده در اکثر شهرهای انگلستان و کلبه ها و بناهای کشاورزی در روستاها و حومه شهرها که بی شک یکی از ابعاد جذاب میراث ساختمان سازی انگلیسی را شکل می دهند نیز با بی میلی صرف نظر شده است.

ویرایش اول این کتاب که در سال ۱۹۷۹ م. منتشر گردید با این کلمات نتیجه گیری کرد: « دغدغه پذیرفته شده ای در ارتباط با نگهداری، نوسازی، حفظ و بومی گرایی جدید شروع به تغییر دادن جنبش مدرن به شیوه ای به کل بنیادین کرده است. چه کسی می داند دفعه بعد چه چیزی ممکن است احیا شود؟ » در واقع تعداد اندکی قادر به پیش بینی آن بوده اند که آتش سوزی های فاجعه بار سال های ۱۹۶۸ و ۱۹۹۲ م. در همپتون کورت، آپارک و وینزور کسل منجر به احیاء غیر طبیعی استادکاری سنتی گردیده که دیر زمانی غیر قابل بازگشت تصور می شد. در نتیجه بخش های داخلی تخریب شده به طور دقیق توسط صنعتگرانی جایگزین شد که متعاقب آن برای کار بر روی پروژه های جدید آزاد شدند. همچنین در دهه ۷۰ م. حدس زدن این نکته آسان نبود که سنت گرایی های مدرنیسم مانند تعصبات سوسیالیسم استبدادی در اروپای مرکزی و روسیه شوروی در مقابل تکثرگرایی مجاز شده از یک طرف توسط کارهای پیشرفته فنی و شفاف ریچارد راجرز و نورمن فاستر و از طرف دیگر توسط ساختمان های کلاسیک سنتی از قبیل هنبری هال ساخته شده توسط کوئینلن تری و جولین بیکنل در چشیر (۱۹۹۱ - ۱۹۸۹ م.) که ساختمان باشکوهی بود و به طور آزادانه بر اساس ویلا روتوندای پالادیو ساخته شده بود چقدر سریع منحل می گردد.

دلیلی برای تعجب از این تنوع به ظاهر بغرنج وجود ندارد زیرا در قرن های ۱۸ و ۱۹ م. چیزی شبیه به آن به نمایش درآمده بود. تنها جنبش مدرن بود که می پنداشت برای تمام مشکلات فقط یک راه حل اساسی وجود دارد و این نگرشی بود که مورد حمایت مورخان تاریخ معماری مدرن قرار می گرفت که از قید جبرگرایی هگلی نفوذ کرده در بنیان های تاریخ هنر متعارف رها نشده بودند. این سنت بر اجتناب ناپذیری های تاریخی مفروض پیشرفت های سبکی یا رسمی ویژه به عنوان بخشی از زایدگایست یا روح زمان تأکید می کرد که از فرد انتظار تبعیت از آن می رفت. سر ارنست گامبریچ به این استدلال غلط در تاریخ هنر حمله کرد اما این امر در تاریخ معماری به ویژه تاریخ معماری جنبش مدرن به هیچ وجه ترک نشده است. مورخ معماری به عنوان بخشی از دغدغه نوشتن تاریخی جالب توجه که به نظر می رسد دارای ترتیب، طرح و هدف است، اغلب به انتخاب ساختمان هایی واداشته می شود که رو به جلو به سمت پیشرفت سبکی بعدی رهنمون می شوند. اما فهم این نکته ضروریست که این ساختمان ها مانند ماهیت انسان هایی که آن ها را می سازند غیر قابل پیش بینی هستند. بنابراین داستان می تواند متفاوت بوده باشد: این است که تاریخ معماری انگلستان را همان گونه که در این کتاب گفته شده به چنین ماجرای تبدیلی می کند.

دیوید جی. واتکین

پیتر هاوز، کمبریج، ژوئن ۲۰۰۰ م.